

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**CONCILIO||RVM QVATVOR GENE=||ralium. Niceni.
Constantinopolitani. Ephesini. et Calce=||donensis. Que
diuus Gregorius magnus tanq[uam]|| quatuor Euangelia
colit ac veneratur.||**

Merlin, Jacques

Coloniae, 1530

VD16 M 4842

Decreta Damasi pape.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72934)

culū, qui venturus est veniet, & nō tardabit. Ecce em̄ iudex añ ianuā affisit coronas hilari-
ter p̄mittēs his qui p̄ eo passionibus submittunt. Qd̄ si subtraxerit se quis nō placebit ani-
mā suā, sed cadet de p̄missione p̄pter negationē. Nos aut̄ nō sumus subtractiōis filij in p̄-
ditionē, sed fidei in acquisitionē aīa. Propter qd̄ assumite arma dei, vt possitis resistere i aie
malo aduersus oēs inimicos sc̄tē dei ecclesiā & v̄ros, & induite vos lorica iustitiā calciati
pedes in p̄paratōe euāgelij pacis, in oibus assumētes scutū fidei, in q̄ possitis oīa iacula negl-
simi ignita extinguere, & galeā salutis accipite, & gladiū spūs qd̄ est verbū dei p̄ omnē ora-
tionē & obsecrationem radicati & fundati in solatio frat̄. p̄ Ch̄so Iesu dño nostro. Sed &
nūc fratres cōmendamus vos oēs dño & verbo gratiā eius qui pōt p̄ficere & dare h̄redita-
tem vobis cū oīibus sanctis. Ipse aut̄ deus pacis & dilectiōis det vobis idipsum sapere in al-
terutrū, vt vobis inuicē succurratis & nō sitis diuisi, vt vnanimēs vno ore, & vno corde ho-
norificemus eū in cōcordia & cōsolatōe frat̄, qui pōt confirmare nos sc̄dm euāgelij eius
iuxta reuelationē mysterij æterni, t̄pibus scilicet p̄petuis, quibus vobis futuroꝝ gaudioꝝ
largiēda sunt munera. Sūm opere etiā cōsiderare debetis, qd̄ hi qui fr̄ibus inuidēt, eosq̄ dā-
nare aut p̄dere cupiūt, p̄ se sua dogmata destruiūt, dicit em̄ dñs. Omne regnū in se diuisum
nō stabit, & oīs sciētia & lex aduersum se diuisa nō stabit. Ideoq; necesse ē, vt cōcorditer
salubres suscipiatis hortatus, & nihil p̄ cōtentionē agētes, sed ad om̄e studiū deuotōis vna-
nimes diuinis & apostolicis cōstitutōibus pareatis, & in nullo patiamini p̄uidētissima ca-
nonū decreta violari, quatenus & Nicænoꝝ canonū cōstituta, & q̄ a nobis vel a p̄decesso-
ribus nostris sunt prouide & salubriter decreta, intemerata p̄manēt in futuro.

Incipiunt decreta Damasi pape.

¶ Epistola eiusdem ad Paulinum Antiochenum episcopum.

I. ¶ Quod integrū hominem suscepit sine peccato.

II. ¶ Quod vnus sit Ch̄s añ secula ex patre natus & in tēpore ex virgine æditus.

Dilectissimo fratri Paulino Damafus, p̄ filiū meū Vitalē ad te scripta direxerā **A**
tuā volūtati, & tuo iudicio oīa derelinquēs, & p̄ Petrū p̄b̄m indicauerā me
in articulo iam p̄fectiōis eius aliq̄ ex parte cōmotū. Vñ vt nullus tibi scrupu-
lus resideret, ne volētes forsitā ecclesiā copulari tua cautio p̄ablāda differ-
ret fidē, misimus nostrā tā tibi qui eius fidei cōmunioniq̄ sociaris, quā his q̄
in ea subscribētēs tibi & nobis p̄ te voluerūt sociari dilectissime fr̄. Quapro-
pter si supra dictus filius meus Vitalis, & hi q̄ cū eo sunt tibi voluerint aggregari, primum
debet in ea expeditōe fidei subscribere, q̄ apud Nicæam pia pat̄ volūtate firmata est.

I. ¶ Deinde qm̄ nemo pōt futuris vulneribus adhibere medicinā, h̄eresis eradicāda est, **B**
q̄ postea in oriēte dicit̄ pullulasse. i. cōfiteōdus est ipse sapiētie filius dei sermo humanū sus-
cepisse corpus, animā, sensum, id est integrū Adā, & vt expressius dicā totū veterē nostrū
sine pctō hominē. Sicut em̄ cōfiteōdus est humanū corpus suscepisse, nō statim ei, & hūanas
vitiōꝝ adiungimus passiōes, ita & dicentes eū suscepisse, & hominis animā & sensum, non
statim dicimus & cogitationū humanāꝝ subiacuisse peccatō.

II. ¶ Si quis aut̄ dixerit verbū p̄ humano sensu in dñi carne versatū, hūc catholica eccle-
sia anathematizat, necnō & eos qui duos in saluatore filios cōfiteōt, id est vnū añ incarna-
tionē, & aliter post assumptionē carnis ex virgine, sed eundē dei filiū, & ante & postea cō-
fiteantur quicūq; huic epistolæ subscribere voluerint, ita tñ vt si & in ecclesiasticis canoni-
bus q̄s optime nosti, & in Nicænā fidē ante subscripserint, hunc debeas absq; aliq̄ ambigui-
tate suscipere. Nō qd̄ h̄c ipsa quæ nos scripsimus, nō poterimus conuertentiū susceptioni
proponere, sed qd̄ tibi cōsensus noster liberū in suscipiendo tribuat exemplum.

¶ Synodus Romana sub Damaso papa.

POST Nicænū conciliū aliud in vrbe Romana postea cōgregatum est, q̄ catholici **C**
ep̄i addiderūt de spū sc̄tō, quia postea is error inoleuit vt quidā ore sacrilego aude-
rent dicere sp̄m sc̄m factū esse p̄ filiū. ¶ Vnde anathematizamus oēs qui non tota
libertate p̄clamāt eā cū patre & filio vnus pt̄tis eē atq; subst̄tiā. ¶ Anathemati-
zamus q̄q; eos qui Sabellij sequunt̄ errorē, eundē dicētes patrē eē quē & filiū. ¶ Anathema-
tizamus Arriū atq; Eunomiū, qui pari ipietate licet sermone dissimili, filiū & sp̄m sanctum
asserūt esse creaturas. ¶ Anathematizamus Macedonianos, qui de Arrij stirpe veniētes nō
p̄fidiā mutauerūt, sed nomen. ¶ Anathematizamus Fotinū, qui Hēbionis h̄eresim instaurat,
qui dūm Iesum Ch̄m tñ ex Maria virgine cōfiteē. ¶ Anathematizamus eos qui duos
filios asserūt vnū añ secula, & altesꝝ post assumptionē carnis ex virgine. Anathematizam⁹
eos qui p̄ hoīs aīa rationali & intelligibili dicūt dei verbū in hūana carne versatū cū ip̄e fili-

c us sit ver

Decreta Damasi pape.

us sit verbū dei, & p̄ anima rōnali & intelligibili in suo corpore fuerit, sed nostrā, id ē, rōnalē & itelligibilē sine pctō aiām suscepit atq; saluauerit. Anathematizamus eos, q̄ v̄z dei filiū extēsiōne aut collectōe & a p̄se separatū in substātiū & in finē habitūz eē contēdunt. ¶ Si q̄s non dixerit semper patrem, semper filiū, semper spiritum sanctum, anathema sit. ¶ Si quis non dixerit filiū natū de p̄se, id ē, de substātia diuina ipsius, anathema sit. Si q̄s nō dixerit verbū dñi filiū, dei deū, & oīa posse & p̄ri æqualē, anathema sit. Si q̄s dixerit qd̄ in carne cōstitutus fili⁹ dei cū eēt in terra, in cœlis cū p̄se nō erat, anathema sit. Si q̄s dixerit qd̄ in passione crucis dolorē sustinuit filius dei deus, & nō caro cū aiā quā induerat in forma serui, quā sibi acceperat, sicut ait scriptura, anathema sit. Si q̄s nō dixerit, qd̄ in carne quā assumpsit Ch̄rs, sed et ad dexterā p̄ris, in qua vēturus ē iudicare viuos & mortuos, anathema sit. Si q̄s nō dixerit sp̄m sc̄tm̄ de p̄se esse vere ac p̄prie sicut filiū de diuina substātia & deū vere, anathema sit. Si q̄s nō dixerit oīa posse sp̄m sc̄tm̄, oīa nosse, & vbiq; eē sicut patrē & filiū, anathema sit. Si q̄s dixerit sp̄m sc̄tm̄ facturū aut à filio factū, anathema sit. Si q̄s nō dixerit oīa p̄ filiū & sp̄m sc̄tm̄ patrē fecisse, id ē, visibilia & inuisibilia, anathema sit. Si q̄s nō dixerit, p̄ris, & filij, & sp̄s sancti vnā diuinitatē potentia vnā gloria: dominationē, vnū regnū atq; vnā voluntatē ac veritatē, anathema sit. Si q̄s tres p̄sonas nō dixerit veras p̄ris & filij & sp̄s sancti æquales semper ibetēs, & cōtinētēs visibilia & inuisibilia oīpotētes, oīa iudicātes, oīa viuificātes, oīa faciētēs, oīa saluātes, anathema sit. Si q̄s nō dixerit sp̄m sc̄tm̄ adorandū ab oīni creatura, sicut & filiū, & patrē, anathema sit. Si q̄s de patre & filio bene senserit, de sp̄u autē sancto non recte habuerit, hæreticus est.

D ¶ Epistola Damasi Papæ ad Hieronymum presbyterum.

D Amatus Ep̄s fratri & cōpresbytero Hieronymo in dño salutē. Dū multa corpora librorū in meo arbitrio oblata fuissent, cōrigit vt & librū psalmoz in meo aio festin⁹ cognoscerē detineri & memoriā capacitatis meę ibuere cogitauī s̄ amātissime et in Ch̄so semper sacerdos rogo te, vt sc̄dm̄ septuaginta itēp̄tes, & p̄fos, i. Matthiā, & Tholomæū, Muchiū, Castū, Dithroniū frēm Symonē, & ceteros, in quantū tua poterit conserua de .lxx. inuenire vestigia nobis trāsmittas, peto etiam tuā charitatē, vt sicut à rectore tuo Alexandro coep̄o didicisti Græcorū psallentiā ad nos dirigere tua fraternitas delectet, quā tātū apud nos simplicitatis indago est, vt tm̄ in die dñico Ap̄i ep̄a vna recitet, & Euāgelij capitulum vnū dicat, nec psallēdi motenēt, nec hymni decus in nostro ore cognoscat. Peto ergo p̄ frēm compresbyterū nostrū Bonifaciū, vt libeat fraternitati tuæ nobis aperire vestigia, missa quinto Calē. Nouēb. p̄ Bonifacium presbyterum Hieronymum.

E ¶ Rescriptum Hieronymi presbyteri ad Damasum papam, vbi suggerit de gloria p̄ri, & alleluya, in fine psalmoz apud Romanam Ecclesiā concinendo.

B Eatissimo papæ Damaso sedis Ap̄licæ vrbis Romæ Hieronymus, supplex legi lras apostolatus vestri poscētēs sc̄dm̄ simplicitatē .lxx. itēp̄tum canes psalmographū itēp̄tari festinē propter fastidiū Romanorū, vt vbi obscuritas impedit, apertius & græce & latine trahat sensus, cliēs precat̄ ergo tuus, vt v̄z ista psallentiū in sede tua Romanā die noctūq; canat, & in fine psalmi cuiuslibet siue matutinis vel vespertinis horis cōiungi p̄cipiat apostolatus tui ordo, gloria p̄ri & filio & spiritui sc̄to, & reliqua. Istud carmē laudis oīni psalmo cōiungi p̄cipias, vt fides, CCCXVIII. Ep̄oz Nicēni cōcilij in v̄fo ore pari cōsortio declaret, vbi autē deus & hō honorabili voce cantat, alleluya semper cū oībus psalmis affigat, vt oīni loco cōiter r̄ndeat nocturnis t̄p̄ibus. In ecclesia autē post resurrectionē vsq; sanctā penthecostē finiat, itē diez: vero spatia tibi solī quinquagesimæ p̄pter nouitatē sancti paschæ, vt vox ista laudis canat in Aleph quod prologus græce, latine autē præfatio dicitur.

F ¶ Ep̄la Stephani archiep̄i & triū cōciliorū africę, ad Damasum papā de priuilegio Roma, sedis. Eatissimo dño & Ap̄lico culmine sublimato sancto p̄ri p̄m Damaso papæ, & summo oīm præsulū pontifici Stephanus archiep̄s Concilij Mauritaniæ, & vniuersi ep̄i de tribus Cōcilij Africancę puincię. Notū v̄z facimus beatitudini, qd̄ qd̄ frēs in cōfinitio nobis positi quosdā frēs n̄ros venerabiles videlicet ep̄os vobis incōsultis à p̄prio dei ciūt gradu, vel de iure molunt cū v̄z sedi q̄p̄oz iudicia, & summoz finē Ecclesiasticorū negotiorū in honore beatissimi Petri p̄m decreta oīm cunctā referuare sniam inquirē di reuerētia de dei rebus, quas oīni cura & solitudine obseruare debemus. Maxime vero debēt ab ip̄o præsulū examinari vertice ap̄lico, cuius vetusta sollicitudo est, tā mala dānare, q̄ reuelare laudāda. Antiqs̄ em̄ regulis cēsitū est, vt q̄qd̄ horū quis in remotis vel in lōgiquo positus ageret, puincijs nō prius tractandū vel accipiendū sit, nisi ad notitiā almæ sedis v̄z fuisset deductū, vt eius autoritate iuxta qd̄ fuisset, pnuntiatū firmaret, & reliqua multotiens talia & his similia, q̄ sup̄ his cōstituta sunt, q̄bus si illicite factū est, vt sp̄ v̄z sedi cōsuetudo fuit, festinatē occurrite & his vitare, vt p̄ filiis certātes, state sicut bñ à Iesu filio Syrach dictū est, vsq; ad mortem

mortē certa p veritate & semp dñs deus tuus pugnabit p te. Accipere em̄ psonā impij nō est bonū, vt declines à veritate iudicij. Sin minus illicita sunt hæc pateat vobis talis omnibus licentia beatissime pater, aut si liceat hos vel aliq̄s etiā minor̄ graduū clericos nisi canonicē tpe legitimo vocatos, aut sine legitimis accusatoribus aut absq̄ veris & innocētibus testibus, vel nisi manifeste canonicæ cōuictos aut spōre cōfessos, vel à suis sedibus eiectos aut suis expoliatos rebus, vocare ad synodū vel dānare, quia legimus eos nō posse canonicæ ad synodū an̄ suā diu tenendā & gubernandā viribus scilicet pleniter resumptis restitutionē, suisq̄ omnibus sibi legaliter restitutis integerrime vocari, aut vt veniāt ad synodū, nisi sponte voluerint imperari. Deus ergo creator omnium cōseruet longeuū apostolatū vestrum ad stabilitatem ecclesiæ sanctæ, & orthodoxæ fidei, vosq̄ pastore bonum, qui spiritualibus pro ouibus vestrā ponitis animā, atq̄ baculo pastoralis lupos rapaces expellitis, omnibusq̄ oppressis auxiliū fertis, quod & istis atq̄ omnibus vos semper facere optamus sanctissime papa, subscriptio, & alia manu. Ora pro nobis charissime pater.

¶ Rescripta Damasi papæ ad eosdem.

D Amasus seruus seruor̄ dei atq̄ p gratiā eius ep̄s sanctæ catholicæ ecclesiæ vrbis **A** Romæ, Stephano archiepo cōciliū Mauritanix & vniuersis ep̄s Africane prouincix, Leētis fr̄ hor tanta est, tuitionē frat̄ apl̄ca ipendere autoritate, & eor̄ in iurijs subuenire, dū cōstet eadē vasa cū ap̄lo cōpassibiliter dicere, quis infirmat, & ego non infirmor? quis scādalizat & nō vr̄or? sat agentes ne aliquis de his q̄ vobis crediti sunt à seuis bestijs laceret, aut capiat, pro q̄ re optet iuxta vram prudentē cōmonitionē, magis at̄ scdm̄ dñi diuinā p̄ceptionē nos q̄ supra domū ei⁹, hoc est vniuersalē ecclesiā catholicā ep̄ale suscepimus ministeriū sollicitē vigilare, vt ne quid de sacris eius muneribus, i. apl̄cis viris, apostolor̄q̄ successoribus atq̄ ministris quisq̄ nobis incōsultisq̄ dānari. Scitis fratres charissimi firmamētū adeo fixū & imobile atq̄ titulū lucidissimū suor̄ sacerdotum, i. omnium ep̄or̄ apostolicā sedē esse cōstitutā, & verticē ecclesiæ, tu es em̄ (sicut diuinū pn̄ciat verbum veraciter) Petrus & sup̄ firmamētum tuū eccl̄ix columnæ qui ep̄i intelligunt cōfirmatē sunt, & tibi clauēs regni cœlor̄ cōmissi, atq̄ ligare & soluere p̄tatem q̄ in cœlis sunt & q̄ in terris pmulgaui. Tu pphanator̄ hoim̄ & mēbroz̄ meor̄, maximēq̄ discipulor̄ meorum existis vt princeps & doctor orthodoxæ, & immaculatę fidei, cuius vice hodie gratia dei legatōe p̄ Chr̄o fungimur, & oēs huius sc̄tē sedis p̄sules eius vicē gesserūt, gerunt & gerent, ideo oīa q̄ innotuistis nō licere mādarē, nisi vos tā pleniter instructos esse scirē qd̄ cūcta sup̄ quibus cōsultis illicita eē nō dubitetis. Discutere nāq̄ ep̄os & summoz̄ ecclesiasticor̄ negotior̄ causas metropolitanos vna cū oibus suis cōprouincialibus, ita vt nemo ex eis desit, & oēs in singulor̄ cōcordēt negocijs licet, sed definire eor̄ atq̄ eccl̄asticar̄ summas q̄relas causas, vel dānare ep̄os, absq̄ huius sc̄tē sedis autoritate minime licet q̄ oēs appellare (si necesse fuerit) & eius fulciri auxiliū oportet. Nā vt nostis synodū sine eius autoritate fieri nō est catholicū, nec ep̄s in legitima synodo, & suo tpe apl̄ca vocatōe cōgregata definite dānari p̄t, neq̄ vlla vnq̄ cōcilia rata legunt, q̄ nō sunt fulta apl̄ca autoritate. Accusatores at̄ ep̄os, & testes sup̄ quibus rogastis absq̄ vlla infamia aut suspitōe vel manifesta macula, & vere fidei pleniter instructi eē debent, & tales q̄les ad sacerdotiū eligere iubet diuina autoritas, qm̄ sacerdotes (vt antiq̄ tradit autoritas) criminari nō possunt, nec i eos testificari q̄ ad eūdē nō debēt, nec p̄t p̄uehi ad honorē, vocatio ei ad synodū iuxta decreta pat̄z canonicæ eius q̄ ipetit tā sua p̄ntia, q̄ & scriptis atq̄ apocrifarijs p̄ spatiū fieri debet cōgruū atq̄ canonicū, quia nisi canonicē vocatus fuerit suo tpe & canonicā ordinatione, licet venerit ad cōuentū q̄cunq̄ ordinationē nisi sponte voluerit, nullatenus suis r̄n̄debit insidiatoribus, qm̄ nec seculi leges hoc pmittūt fieri, q̄ tomagis diuinæ: ¶ Deiectis vero atq̄ suis rebus expoliatis nihil vobis verius significare queo q̄ sc̄ti p̄res diffinierunt, & n̄si p̄decessores apl̄ca **B** autoritate roborauerūt. Ita em̄ hæc se habēt, ep̄os eiectos atq̄ suis rebus expoliatos ecclesiis pprias primo recipere & sua eis oīa legaliter reddi sc̄ti canones decreuerūt, & postea si qs̄ eos accusare voluerit a quo piculo facere fanciuerūt iudices eē decernētes ep̄os recte sapiētes & iuste volētes ad tps̄, diuq̄ illis resumptis viris & suis p̄tatiue fruētibus rebus, amicisq̄ & dei seruus sapiētibus cōsuletibus viris in ecclesia cōueniētes vbi testes essent singulor̄ qui oppressi eē vident. Scimus em̄ hoies inermes nō posse cū armatis rite pugnare, sic nec illi q̄ eiecti vel suis bonis sunt expoliati cū illis qui in suo stant gradu, & suis fruuntur amicis atq̄

Decreta Damasi pape.

bonis liti gare rite possint. Nec seculi q̄q; leges hæc secularibus fieri pmittūt, sed prius electos vel oppressos aut expoliatos cū suis oibus restitui iubēt, & postea suo tpe sicut lex eorū cōtinet ad placita venire p̄cipiūt, nec vlla carceris custodia appellātē arceri pmittūt. Docēt em̄ ex pre sicut nostis terrena q̄ sunt c̄lestia. Accusatores vero & accusatōes q̄s seculi leges nō asciscūt nullatenus sunt in horū admittēde causis quia om̄e q̄d ir̄rephensibile ē catholica defendit ecclia. Decet em̄ dñi sacerdotes frat̄r; causas pie tractare, & venerabiliter intēdere, atq; eorū iudicia sup sacrificia ordinare, nec p̄terua aut tyrānica dñatōe (vt de q̄busdā referi) sed charitatiue p̄ deo & fraterno amore cuncta pagere, & q̄d sibi quis fieri scdm dñicā vocē nō vult, aliq̄ inferre nō p̄sumat, & in q̄ mēsurā mēi fueritis remetiet vobis. Ea vero q̄ apostolorū p̄dicatōe, & pat̄r; instructione p̄cepimus semp tenere debemus, ne aliq̄ noua cudere, aut ad noxā frat̄r; intēdere videamur, sed alterut̄r; onera portemus, q̄ vni iuxta apostolū legē dñi adimplere valeamus. Tēpus em̄ cōgruū p̄uideri oportet, q̄ in vnus cuiusq; accusatā p̄sonæ causa rectissime in medio p̄ducat, q̄tenus grauitatē eius & cōsonantiā quē cōtra pat̄r; decreta vel synodorū cōfessionē prod̄t minime cognoscat, quam ordinabiliter om̄es intendāt, vt ad eā in oibus rationabiliter respondeāt, & iuste se velle manifeste ostēdant. Nullus aut̄ introducat p̄sonaliter, sed accusatores & accusati x̄qua audiātur rōne iuxta q̄d gestorū ordo exigit. ¶ Accusatores vero & iudices nō idem sunt, sed p̄ se accusatores, p̄ se iudices, p̄ se testes, p̄ se accusati, vnusquisq; in suo ordinabiliter ordine. Nā in scriptio primo semp fiat, vt talionē calūniator recipiat, quia aū in scriptōem nemo debet iudicari, vel dānari, cū & seculi leges hæc eadē retineāt, de quibus oibus vera sp̄ fiat x̄quitas, q̄tenus accusatōis & iudicij ac testimonij mercedē p̄ veritatē gestorū cōsequi valeāt. Scriptū ē em̄, abominatio dño labia mēdacia, & testē fallacē p̄ferentē mendacia, & seminātem iter fratres scādala, atq; litigia ipso monēte atq; dicēte. Nō facies calūniā pximo tuo, nec vi op̄rimes eū, nō facies q̄d iniquū est, nec iniuste iudicabis, nō cōsiderabis p̄sonā pauperis, nec honores vultū potētis, iuste iudica pximo tuo, & q̄d tibi nō vis fieri alteri ne facias, & reliq̄, & maxime p̄ceptū habētes aplicū attendere nos ipsos & gregi, in q̄ nos sp̄s sc̄tus posuit ep̄os, regere dei ecclēsiā quā acquisiuit p̄ sanguinē suū p̄prium, cōuenit & itē, atēdere lupos, atēdere malos operarios, qui puerfa faciūt, & aduersa loquunt, vt detrudere semper discipulis dñi, & infamare q̄rant, q̄s corrigere vos & omnes dñi sacerdotes summo studio oportet, quia peius malū nō est, quā vt ciues ciuibus inuideāt & sacerdotes vel clerici sacerdotibus vel p̄rificibus infidient, testāte etiā veritatis voce. Qui vos tāgit, tāgit pupillā oculi mei, & qui scādalizauerit vnū de pusillis istis, melius est vt suspenat mola asinaria in collū eius, & demergat in pfundum maris. Et itē. Beatus qui nō fuerit scādalizatus in me, ille p̄culdubio scādalizatus est in deū, qui eius scandalizat ep̄m vel sacerdotē & multa talia q̄ hic nō inferunt, ne nimis plixa efficiat ep̄la. Monētes q̄q; instruire debetis memoratos vicinos v̄ros, vt à talibus se subtrahāt, & q̄ illicite cōtra p̄fixos f̄res egerunt cito corrigāt, & q̄s nobis incōsultis leserūt nobis incōsultis plena satisfactiōe sanent & cito recōciliant si noluerint apostolica sedis suscipere censurā. Nā si quid fortasse in eis aut cōtra eos emerferat nostrū fuerat expectādū examen, vt n̄ra (vt semp huic fuit sedi cōcessum priuilegiū) aut cōdēnarent autoritate, aut fulcirent auxilio. Neq; ei suo p̄ libitu n̄ra debuerāt iura puadere absq; apostolice sedis dispositiōe mādante. A talibus deinceps oēs se abstineāt sacerdotes q̄ no luerint ab apostolica petra, sup quā Ch̄s (vt p̄dictū est) vniuersalē cōstruxit ecclēsiā, cui ep̄orū summa iudicia atq; maiorū causæ sicut paulo supius memoratū est reseruate sunt atq; soli datę cēsura à sacerdotali honore secludi. Inducię em̄ accusatis in criminalibus ep̄is sex mēsiū, vel eo amplius si necesse fuerit cōcedēde sunt, q̄m & laicis hoc pm̄issum nullus secularibus ibutus disciplinis ignorat, quātomagis sacerdotib; q̄ supiores eē eis nō dubitant. ¶ Habet q̄q; in decretis sc̄torū pat̄r; sancitū nō fore canonicū quēq; sacerdotū iudicare vel dānare aūq; accusatores canonicæ examinatos p̄ntes habeat, locūq; defendēdi accipiat, id est inducias ecclīasticas ad abluēda crimina &c. Nec extra p̄p̄riā fiat puinciam primo discussiōis accusatio sine aplicā p̄ceptōe, cui in oibus causis debet reuerētia custodiri, q̄m & antiq̄ docet hoc pat̄r; regula, in q̄ & impialia pariter statuta cōcinunt. Criminū iniquiunt discussio ibi agēda ē, vbi crimē admissum ē, nā alibi criminū reus phibet audiri, & alibi in canonicis p̄cipit, q̄cūq; negocia in suis locis vbi orta sunt finiēda sunt, & reliq̄ talia & his similia, salua in oibus aplicā autoritate, vt nihil in his definiat priusq̄ ei placere cognoscatur quia oēs fultos eē opter, & si quid eis graue intolerādūq; acciderit eius ē semp expectāda cēsura. Neq; em̄ p̄terua aut stimulo suæ cogitatōis ip̄ullus (vt sæpe actū agnouim⁹) detrudere aut accusare p̄sumat quēquā sacerdotū, q̄a iniuria eorū ad Ch̄m ptinet, cuius vice legatione p̄ populo, Ch̄i sanguine redēpto fungūi. Causas em̄ eorū quia dei causæ sunt eius eē iudicio

iudicio reseruādas, qui valet corpus occidere, & animā mittere in gehennā, qui dicit, mihi vindictā, & ego retribuā. Apud quē cōsciētia nuda est, cui nō absconditur occulta, inst ruēdi etiā oēs sunt, qm̄ p nos illis Chrs̄ itonuit nō eē ouīū lupi insidias p̄uidere sed pastoris. Monet ergo bt̄s apostolus Paulus ne de his temere leuiter q̄ p̄sumat iudiciū, de q̄bus nemo p̄t verius vel melius iudicare quā deus. Tu inquit aut̄ q̄re iudicas frat̄rē tuū, aut cur sp̄ernis eū? Oēs em̄ stabimus aū tribunal, scriptū est em̄, viuo ego dicit dñs: Qm̄ mihi flectet om̄e genu, & om̄is lingua cōfitebit̄ dño, itaq; vnusquisq; nostrū p̄ serationem reddet deo. In hoc ergo nō sibi qui sp̄ia temerarios ausus vsurpet, vt p̄ter qd̄ cōcordiā pertinet aliud agat vñ vnitas eccl̄ie sic dissipet. Nō ergo leuiter quisq; assentiat in detractiōe, vel iudicatōe, vel dānatione frat̄r̄ maximāq; sacerdotū qui p̄ximiores sunt deo, & qui p̄prio ore corp̄ Chrī cōficiūt, quia ob hoc venit ira dei in filios diffidētiā qui Chrs̄tū p̄sequūtur in suis mēbris. Nolite frat̄res, nolite effici participes eorū, nec cōicetis peccatis taliū, aut infructuosis verbis illorū, magis aut̄ redarguite taliū cētus, qui extēdere molunt̄ q̄si arcū in frat̄res linguas, defendite ergo frat̄res, & oēs monet vt armētur cōtra frat̄r̄ p̄secutores. Cōfidimus aut̄ de vobis meliora & viciniora saluti, quia neq; mors, neq; vita, neq; angeli, neq; principatus, neq; infātia, neq; futura, neq; fortitudo, neq; altitudo, neq; pfundū, neq; creatura aliā mḡo gentiū docētis poterit nos separare à charitate dñi n̄i Iesu Chrs̄ti, q̄ maximē in sacerdotibus & reliquis p̄ficiēt mēbris eius. Nolite itaq; amittere cōfidentiā vestrā, q̄ magnā habet remunerationē. Ecce em̄ iudex aū ianuā assitit, coronas hilariter p̄mittēs his qui p̄ eo frat̄ribus auxiliū ferunt & oppressis succurrūt, atq; in charitate collaborāt. Quod si subtraxerit se q̄s nō placebit deo sed cadit, quia nō subleuauit cadētē sed emarcuit, nō aut̄ simus subtractionis in oppressionē, sed adminiculi in acquisitionē & supplemētum frat̄r̄. Propter qd̄ assumite armaturā dei, vt possitis resistere om̄ibus taliter p̄sumētibus, & induite vos lorica iustitiā, & calciati pedes in p̄parationē euāgelij pacis, in om̄ibus sumētes scutū fidei, in q̄ possitis oīa tela nequissimi ignea extinguerē, & galeā salutis assumite, & gladiū sp̄s, qd̄ est verbū dei p̄ omnē orationē & obsecrationē radicati & fundati, vt id ipsum dicatis oēs, & nō sint in vobis schismata diuidētes corp̄ eccl̄ie bonū & integrū in tortuosas nouitates. Monet ergo apostolus non amplius nos inuicē temere iudicare, temere em̄ iudicat, si quis ep̄m absq; sedis ap̄licae autoritate condēnat, cū ei vt paulo sup̄ius p̄libatū est, hoc specialiter priuilegiū reseruātū sit, sed hoc iudicate magis inquit, ne ponatis offendiculū fratri vel scādalu, patēter em̄ his & alijs innūerabilibus decretorū testimonijs oibus manifestū est, nō debere ep̄m dānari, licet eius p̄scrutet opinio, donec iudiciū de ore n̄e ap̄licae autoritatis, hoc ē principis apostolorū cognoscat, vt pote qm̄ solus & p̄ om̄ibus creditus ē, atq; p̄cipere meruit iā rege regū Chrīo deo clausis regni caeloz; ad aperiēdum fidelibus & beniuolis hoibus in eūdē dñm nostr̄, & claudēdū infidelibus, & maliuolis atq; suis sacerdotib; & sc̄tē eccl̄ie suo p̄cioso sanguine redēptē ip̄gnatoribus siue nocētibus. Qd̄ utiq; & nos facere postulauit nō qd̄ noui aliquid nūc imperat, sed illud qd̄ p̄ desidiā aliq; aut sc̄iēter aut negligēter trāsgredit̄ deinceps obseruet ab oibus, vt illa semp̄ q̄ apostolica & pat̄r̄ traditōe cōstitutata sunt sub metu irrefragabili autoritate teneātur. Scriptū nāq; est in secūda ad thessalonicēses ep̄stola & ad Timotheū ap̄lo monēte, state, & tenete traditōes v̄s as q̄s didicistis, seu q̄ verbū, seu p̄ ep̄istolā. Itē alibi p̄ prophetā. Expectaui q̄q; sicut bt̄s Esaias innotuit, vt facerēt iudiciū, fecerūt aut̄ iniquitatē & nō iustitiā, sed clamorē oēs pios cōturbātes, & hoc scire debeāt, q̄niā iudiciū dei est sc̄dm̄ veritatē in eos qui talia agūt, licet diuitias bonitatis dei, & sustērationis, & patiētiā ignorātes, qm̄ benignitas dei ad p̄cēnitētiā eos adducit sc̄dm̄ duriciā aut̄ eorū, & cor impenitēs thesaurizāt sibi irā in die ire, & reuelationis iusti iudicij dei. Qui reddet vniciq; sc̄dm̄ opa eius, & alibi scriptū ē. Ego sum dñs deus vester nō facietis iniquitatem, in iudicio nō accipies p̄sonā hois, neq; mireris vultū potētis, ab om̄i in q̄ verbo recedes, innocentē & iustū nō oppugnabis, neq; interficies, illē p̄culdubio facit iniquitatē in iudicio qui ea sibi vindicat q̄ ei vindicare nō licet. Ideoq; huic sanctae sedi cōcessa sunt, nullus vsurpare sine eius cōsultu p̄sumat, qui nō vult honore eccl̄astico indignus vt contemptor iudicari. Itaq; optet negligētes p̄pullare, sed ita vt nocētēs nō roborētur & bonos improbis aut insidiatoribus frat̄rū resistere, ne torpore desidiā oppressi taciturnitatis teneant̄ obnoxij. Itaq; qui p̄t obuiare, & p̄turbare peruersos, & nō facit, nihil aliud est quā fauere eorū impietati. Nec em̄ caret scrupulo societatis occulte qui manifesto facinori definit obuiare. Sitis aut̄ p̄fecti & integri in eodē sensu, & in eadē sc̄iētia firmati, vt p̄ eā vias vestras dirigētes in eundē inflexibiliter oibus occurratis oppressis, quia vobis credit̄ dñs, ad quē accedētes lapidē viuū ab hominibus quidē reprobātū, & p̄pter taliū impietatē, à deo aut̄ electū, & honorificatū, sup̄ quē vos tanq̄ lapides viuī aedificamini i domū spirituale, in sacerdotiū san-

Decreta Damasi pape.

Etum, offeretes spirituales hostias ipsi in odore suauitatis. Gratū em̄ admodū est sacrificiū dño oppressis oibus subuenire, quāto magis illis de qbus ait: Qui vos audit, me audit: & q vos spernit, me spernit, &c. Libat quidem dño p̄spera, q ab afflictis & oppressis pellit aduersa, sed & nūc fr̄es cōmēdamus vos deo & verbo gr̄æ eius, q p̄t p̄ficere, & dare h̄reditatē in oibus sanctificatis, ipse aut̄ deus pacis & cōsolatōis, det vobis idip̄m sapere in alterutrū, & in ip̄o sp̄ & in oib⁹, vt vnaimes vno ore, & vno corde honorificetis eū in cōcordiā, & auxiliū fratrū q potēs est cōfirmare oēs, & cōsolari sc̄dm Euāgeliū eius, & iuxta reuelationē mysterij t̄pibus æternis taciti, patefacti aut̄ p̄ scripturas sc̄tās, & p̄m orthodoxorū doctrinas sc̄dm p̄ceptū æterni dei, ad obediēdū fidei in oibus cognitis nobis soli sapiēti deo dño n̄o Iesu Christo, & in ip̄o sp̄i sancto, gloria, honor, & imperiū, & potestas in secula seculorū, Amē. Dñs vos custodiat dilectissimi fr̄es incolumēs semp. Data. VIII. Nouēbris Flauiano & Stiliconē. IIII. cōsuli.

¶ Quod om̄es de filio dei & spiritu sancto, & de vnitate trinitatis male sentientes similes sint Iudæis, & de vnitate trinitatis.

A **Q**uod si q̄s patiat deum patrē, & deum filiū, & sp̄m sanctū deos dici, & non deū p̄pter vnā diuinitatē, & potētiam quā credimus eē, & scim⁹ patris, & filij, & sp̄s sancti deū, subtrahēs aut̄ filiū, aut sp̄m sanctū, ita solū estimet eē, deū patrē dici, aut cre di vnum deū anathematizamus oibus imō Iudæis, qd̄ nomē deorū, vt angelis & in sanctis oibus à deo est positū & donatū, de patre aut̄ & filio, & sp̄i sancto propter vnā & æqualē diuinitatē non nomē deorū, sed dei nobis ostēditur, atq; indicat vt credimus, quia in filio & sp̄i sancto solum modo baptizamus, & non in archangelorū nomibus aut angelorū, quō h̄retici, aut Iudæi, aut Gētilēs demētes faciunt. H̄c ergo est salus Christianorū, vt credetes trinitati, id est, patri, & filio, & spiritui sancto in veram solamq; diuinitatē, vnā & potētiam maiestātē, & substantiā eiusdē deitatis sine dubio credamus. Dicit quoq; beatus Esaias: Propter Syon non tacebo, & p̄pter Hier̄m non quiescam, donec egrediat vt splendor iustus eius saluator eius vt lampas accēdat. Profecto Catholice Ecclesie quē vera consistit Syon ciuitas Christi celoꝝ regis p̄ tot annorū spatia expugnata ab aduersantibus verbo fidei, q neq; deū timēt, neq; hominē reuerent, sed in cassum p̄ducētibus pijs & Canonicas de hoc verbo doctrinas, dū & aduersis tantisq; quæ in scripto & sine scripto contestatōibus inuitati fuissent corrigere, p̄p̄iam & sepelire h̄eresim, sicuti & p̄ anteriorē cognitionē luculētius demonstratū est, tam p̄ libellos q̄ p̄ suggestiones reuerēdissimorū sacerdotū, & venerabiliū abbatū Ap̄lo p̄testāte nobis, hoīem h̄reticū post primā & sc̄dam correptionē euitare debeamus, sciētes q̄a subuersus est hm̄oi, & delinquit p̄prio iudicio condēnatus, nullo mō oportet nos deinceps tacere aut quiescere, ne quoquo mō iniqui iudicemur odibilē deo pacē amplectētēs, qm̄ scriptū ē: Zelauit in p̄ctōribus pacē p̄ctōrum vidēs, & dicat etiā de nobis, sacerdotes mei contēpserūt legē meā, & polluerūt sanctuaria mea, inter sanctū & p̄phanū nō habuere distantiā, inter pollutū, & mundū nō intellexerūt, sed cōsurgere cū deo, & cōsistere p̄p̄tē induētēs arma sp̄s aduersus malignātes cōtra fidē eius, vt p̄bemus sp̄s sapiēter. i. verba illoꝝ si ex deo sunt, scriptū est em̄ i Hieremia, p̄batorē dedi te in p̄p̄o meo robustū, & scies & p̄babis viā eorū, multū nāq; nobis necessaria ē vigilātia, & tm̄ diuinū sapiā discretōis q̄ occulta tenebrarū reuelat ad requitōnē hm̄oi rei & scrutationē, qm̄ latet qd̄ ammō & abscondit vixq; cōprehēdit dolosa existēs malitia, p̄ eo q̄ sibi pietatē callide blādiat, vt valeat scrutatiū mentē latere, qd̄ vtiq; sciēs bt̄us Ap̄s ait: Nam hm̄oi pseudoap̄li operarij subdoli trāsfigurāt se in Ap̄los Christi, sed nō miꝝ, ipse em̄ satanas trāsfigurat se velut angelū lucis. Et nō miꝝ, si ministri eius trāsfigurent velut ministri iustitiæ quorū finis sc̄dm opa eorū, sed & dñs in hoc p̄x̄ muniēs nos ait: Attēdite à falsis p̄phetis q̄ veniūt ad vos in vestimētis ouium, intrinsecus aut̄ sunt lupi rapaces. A fructibus eorū cognoscetis eos. Ergo in idip̄m ex toto corde referetes ante oīa sup̄ tali quæstione dep̄cationē, & dicētes cum Dauid: Reuela oculos meos, & considerabo mirabilia de lege tua, lucerna pedibus meis: bñ tuū dñe, & lumē semitis meis, qm̄ sicut ait beatus Daniel p̄pheta: Sapia & fortitudo eius sunt, dat sapiām sapiētibus, & sciam intelligētibus disciplinam, ipse reuelat p̄funda & abscondita, & nouit in tenebris constituta, & lux cū eo est, quia sapiām & fortitudinem dedisti mihi, & ostēdisti mihi quæ rogauit te. Cum ope diuina vnus cuiusq; personæ consecrata p̄ nouitatis commentum accusati sunt, de venerabili nostro scrinio obsecundantibus nobis ordinabiliter offerentibus solertius intendamus.

¶ De Corep̄is & qui idem sint aut si aliquid sint aut nihil.

B **D**ominis venerabilibus fratribus Prospero Numidiæ primæ sedis ep̄o Leoni, Reparato, Alexandro, Benedicto, Rufo, & oibus cæteris vbiq; in recta sancta & applicata de cōsistētibus orthodoxis ep̄is Damasus. Licet fr̄es charissimi vobis sint nota p̄m̄ decreta, mirari tñ nō possumus v̄sam solertiā circa instituta maiorū, vt cuncta quæ possunt

possunt aliquam recipere dubitationē, ad nos quasi ad caput vt semp fuit consuetudo deferre non definatis, vt inde capiatis responsa vñ accepistis institutionē, & normā rectē viuēdi. Vnde & vos non immemores canonū esse recordamur, q̄ & ipm fieri p̄cipiūt non vt vobis sc̄iā ecclēsiasticā regulā aliqd dedit, sed vt auctoritate sedis Ap̄licā fulti in nullo ab ei⁹ deuietis regulis. Igit̄ de corep̄is de quibus nos consulere, quale sit eorū ministerium, aut qd ei⁹ agere liceat, aut quā auctoritatē habeant, vel si licet eos fieri an non, q̄ audiuimus eos iam esse prohibitos, aut quid de eis qui iam ordinati reperient, agendum sit, nil vobis certius r̄ndere videt̄ quā olīm ā pr̄decessoribus nostris decretum reperimus, vt eis ad veniā nihil prorsus ad aliud reseruet̄ quā priuatio sacri ministerij quod illicite assumpserunt, quia prohibiti tam ab hac sacra sede quā ā totius orbis fuerant Ep̄is. Nimis ergo eorū institutio improba, nimis est praua, q̄ vt hi de summo sacerdotij ministerio aliqd pr̄sumant omni auctoritate caret, & sacris canonibus inuenit̄ esse contrarium, atq; ad totius Ecclesiā pturbationē sup̄ba & sup̄flua tēdit elatio, & vacuū est, & inane quicqd in pr̄dicto sacerdotij summi egerunt ministerio, quod ipsi idem sint, qui & presbyteri sufficiēt̄ inueniūt qui ad formam & exemplū septuaginta inueniunt̄ prius instituti, sed quia deo gratias modo necessarij sicut in primitiua Ecclesia p̄pter studium qd̄ erga pauperes exigebant non sunt, & q̄a illicita pr̄sumebant, & quod agebant actū non erat, & propterea multi in securitatē lapsi ecclēsiastico fraudabant̄ & frustrabant̄ ministerio, ideo tam ab hac sancta sede (vt superius memorauimus) q̄ ab omnibus totius orbis ep̄iscopis ā pontificalibus sunt remoti officijs. Nam vt nobis relatum est, quidam eorū propter suam quietē eis plebes suas cōmittere nō formidant, & vt illicita atq; phibita agant, id ē, ea quæ solis p̄tifficibus debent sibi vsurpant, & ipsi in sua quiete torpēt, & curam sibi ā deo cōmissam negligunt, cum dñs dicat: Bonus pastor aīam suā ponit pro ouibus suis, & vocat eas nominatim, & cognoscit suas, & lux agnoscunt eum. Et itē sicut nouit me pater, & ego agnosco patrē, & aīam meā pono pro ouibus meis. De mercenario autē, quid dicat, bene nostis, quia vidit lupum venientē, & dimittit oues, & fugit, & lupus rapit, & dispergit oues, & reliqua. Pro talibus vero negligit̄ cura ecclesiā, & eius status pturbat, & ideo sunt phibiti, in tm̄ vt si aliqs ex his repti fuerint, ā pp̄rio decident gradu, illi nāq; Ep̄i q̄ talia sibi pr̄sumūt, vident̄ mihi esse meretricibus similes quæ statim vt pariunt infantes suos alijs nutricibus tradūt educandos, vt suam citius libidīnē expleat valeant, sic & isti infantes suos, id ē, populos sibi cōmissos alijs educandos tradūt, vt suas libidīnes expleāt, id ē, vt suo p̄ libitu secularibus curis inhiēt, & qd̄ vniciq; visum fuerit liberius agant, p̄ talibus em̄ aīæ negligunt, oues pereūt, morbi crescūt, hæreses, & schismata p̄deunt, Ecclesiā destruant, sacerdotes vitiant, & reliqua mala pueniunt, nō talr̄ dñs docuit, nec Apostoli instituerunt, sed ipsi qui curam suscipiūt, ipsi pagant, & ipsi pp̄rios manipulos domi nō repræsentēt. Nam ipse ouē perditam diligēt̄ quæsiuit, ipse inuenit, ipse pp̄rijs humeris reportauit, nosq; id ipsum facere p̄docuit. Si ipse pro omnibus tantam curam habuerit, ipse docuit, ipse curauit, ipse sanauit, ipse pp̄rijs humeris reportauit, atq; in tm̄ dilexit, vt etiā aīam suam multas sustinēs iniurias, multa opprobria, multasq; passionēs p̄ nobis traderet, qd̄ nos miserī & desides dicturi sumus, q̄ etiam p̄ ouibus nobis cōmissis curam imp̄dere negligimus, & alijs eas educandas tradimus. Corrigant hæc fr̄es, necesse est, quia q̄ plus laborat maiorē mercedē accipiet. Nam non āmp̄lius q̄ duos ordines inter discipulos dñi eē cognouimus, id ē, duo decim Apostolorū, & septuaginta discipulorū, vnde iste tertius p̄cesserit funditus ignoramus & quod rōne caret extirpare, necesse est, quod em̄ Ep̄iscopi non sint qui minus quā ā tribus sunt ordinati Ep̄iscopis omnibus patet, quoniam vt bene nostis phibitum ā sacris est p̄ribus, vt q̄ ab vno vel ā duobus sunt ordinati Ep̄iscopis, nec nominent̄ Ep̄iscopi. Si nomē nō habēt quāsi officium habebūt. Quicqd̄ em̄ inter Ep̄iscopos, aut de rebus ad eos solummodo ptinētibus egerint, necesse est, vt superius iam pr̄libatum ē, vt irritum fiat, q̄a qd̄ nō habent, dare nequaquā possunt, pr̄sertim cum nullum ex septuaginta discipulis, quorū sp̄m̄ isti anteq̄ phiberent, vt superius memoratū est, in Ecclesia gerebant, nil de hoc qd̄ Ap̄lis eorūq; successoribus specialr̄ debebat, legit̄ assumpsisse, nec in lege dñi quæ Moysi ab ipso domino legit̄ dictata de his quæ summis sacerdotibus, id est, Moysi, & Aaron erant specialr̄ concessa, filij Aaron quicq; pr̄sumant, Nulli em̄ dubiū est, qd̄ Moyses & Aaron soli p̄cipiente dño in tabernaculo dei erigebāt altare, soli vngebāt, soli sacerdotes sacra vnctiōe instituebāt, & alia quæ ad summū sacerdotiū ptinebāt, de quibus sufficiēt̄ in diuinis legit̄ literis agebant, quoniam summi domini sacerdotes erant, sicut de eis scriptū est: Moyses & Aaron in sacerdotibus eius, sic & mō, quia umbra legis trāsiit, & lux Euāgelij in nos dei gr̄a manifeste corruscat, de his quæ in summis sacerdotibus, id ē, Ep̄iscopis quorū figurā Moyses & Aron tenuerūt, illi q̄ septuaginta discipulorū formā gestant, in quorū videlicet Typo filij Aaron erant nihil pr̄sumere debēt, sicut, nec illi quicq; de summi sacerdotij ministerio attingebāt. Nam qd̄ corep̄i anteq̄ pr̄fato phiberent

Decreta Damasi pape

berent tenore ad formam septuaginta instituti erant, Canon sufficienter manifestat, ubi aite Corepi quoque ad exemplum & formam septuaginta videntur esse, & reliqua. Nec illud pretereundum nobis videtur, quod alibi in Canonibus expressum est, quod in vicis & possessionibus corepi nominantur. **A** quamvis manus impositione Episcoporum preceperint, & ut Episcopi consecrati fuerint, & cetera. ¶ Nec ab re dictum propeo quamquam manus impositione Episcoporum preceperint, cum Episcoporum nomen pluralem in se contineat numerum, & apud grammaticos pluralis sit genitiuus, ut detur enim mihi quod tunc non ab uno, sed a pluribus ordinabantur, quia nullatenus diceret Episcoporum, si ab uno fieret talium ordinatio cum Episcoporum pluraliter dictum sit. Cum autem dixit corepiscopum, profecto villanum voluit intelligi Episcopum, & si villanus quid agit in ciuitate cum in una ciuitate duo omnino prohibeantur esse Episcopi: Et si in villa & in eo loco ubi antea Episcopi non fuerunt cum & in modica ciuitate, vel in villa, aut castello Episcopus fieri prohibeatur, & in omnibus omnino locis ubi antea Episcopi non fuerunt, ne vilescat autoritas, & nomen Episcopi fuerint constituti, quid rogo erunt? Ecce nec locus cum ordinatio concordat, nec ordinatio cum loco, quam si Episcoporum manus impositione preceperunt, & ut Episcopi sunt consecrati, ubi sunt consecrati ad villam, quia chore villa est apud grecos, & qualiter ad villam si nec in castello, aut in modica ciuitate licet fieri, rogo ut promatis, & si promere non potestis, quia scio pro ratione, aut plenam autoritatem minime potestis, digitum ori imponere, & eos omni autoritate carere non dubitate. scilicet quia tria obstant quibus eorum cessat actio vel institutio vnum quod ab uno Episcopo ordinari solent, in quo eorum ordinatio a Canonibus discordat, qui per manus Episcoporum eos institui iubent, aliud si a pluribus episcopis sunt ordinati, & aut in villa, aut castello, seu in modica ciuitate, aut omnino non in eo loco prefixi, quo iuste Episcopi fieri debent, aut dudum non fuerunt ubi non vilescat autoritas, & nomen Episcopi, aut si in ciuitate cum altero Episcopo, cum ut predictum est in una ciuitate duo non debeant consistere Episcopi. Tertium si absolute fuerint instituti, sicut de quibusdam audiuius, que omnia episcopali omnino carere autoritate, & illud adhuc restat, quod eorum ordo non habet in diuinis scriptis autoritatem, quia ut prefixum est, ordines sunt duo tantum primi in Ecclesia, id est, Apostolorum, & septuaginta discipulorum. Sane si nec Episcopi sunt, quia pro prelati causa Episcopi esse non possunt, nec presbyteros se nominari volunt, quia amplius esse ambiunt, atque plusquam septuaginta discipulorum fecissent, ad quorum formam ut paulo superius prelibauimus, hi antequam prohiberentur a quibusdam stultis, & sua querentibus, & non que Christi Iesu instituebantur presumere tetant, & illicita atque prohibita agere presumpserunt, nec hoc dici se voluit quod sunt, rogo ut manifeste prodatis quid sint, quam aut aliquid sunt, aut nihil. Nam manifeste patet, quam Episcopi non sunt, & si Episcopi non sunt, & presbyteri esse despiciunt, quid erunt? aut aliquid profus erunt, aut nihil, quia nihil potest esse, nisi habeat vnde sit, & si non habeat vnde sit, aut vnde originem ducat, nec autoritatem habet, nec stare rite poterit, quia inane est, & ut destruat, & cadat necesse est, quam nihil est, & in nihilum reputabit. Si vero nihil ex his sunt que superius memorauimus, tunc necesse est, ut nihil sint ex his que sacerdotibus debentur, & ideo nec in sacerdotali cathologo habeantur, nisi tantum ut primo commemorauimus ut per misericordiam illis qui humiliter hoc ferre voluerint, nec amplius ambierint, & per scriptum propria manu subter corroboratum id ipsum confirmauerint hoc solummodo concedatur, ut inter sacerdotes locum habeant, & ministerio presbyterorum contenti sint, atque mens domini tantum modo participes existant. Amplius autem quod ambire voluerint, nec hoc retineant, ut sacerdotes sint, sed omni Ecclesiastico funditus priuent honore. Quod vero eis non liceat sacerdotes consecrare, nec diaconos, aut subdiaconos, nec virgines, nec altare erigere, nec vngere, aut sacrare, nec Ecclesias dedicare, nec chrysmata conficere, nec chrysmate baptizatos frontes signare, nec publice quidem in missa queque poenitentem reconciliare, nec formatas epistolas mittere, nec populum benedicere, nec an Episcopum in baptisterio, aut in sacrario introire, nec parte Episcopi infantem tingere, aut signare, nec poenitentem sine precepto Episcopi sui reconciliare, nec eo parte, nisi illo iubente sacrum corporis & sanguinis Christi conficere, nec eo coramposito populum docere, aut salutare, nec plebem exhortari, que omnia solis pontificibus debere tam ex superioribus quam ex alijs primis constitutis, aut sacris Canonibus edocti estis, & si necesse est quibusdam munus scientibus doceri pleniter, & instrui possunt, ut per hoc & discretio graduum, & dignitatis fastigium summorum pontificum demontretur. Sicut & de presbyteris hæc habeantur, & sine iussu proprii Episcopi nil agant, quia quod rarum est hoc & pulchrius esse videtur, & si nomen vilescit pontificum, omnis status perturbatur Ecclesie. Triplex itaque in hac parte reatus est, quod & prohibita agunt, & quod sacrum ministerium talis confortij vilitate polluit, & Episcoporum quantum ad illicitam usurpationis temeritatem pertinet iura soluumt. ¶ Quod autem solis Apostolis eorumque successoribus proprium sit officij tradere spiritum sanctum, Liber actuum Apostolorum docet, presertim cum nullus ex septuaginta discipulis quorum isti in Ecclesia spiritum gerunt, legat donum sancti spiritus per manus impositionem (ut predictum est) tradidisse. Hæc ergo quia omni carere ratione, nullus deinceps usurpet, aut consentiat sacerdotum qui noluerit a nostro

nostro sacerdotali collegio separari. Nec quod a nobis extinguit, & a predecessoribus nostris ac reliquis, ut dictum est totius orbis Episcopis iam extinctum est apud aliquos tenebrosis semine radicibus, sed quae male pullulasse noscunt, radicibus euellant, ne mellem dominicam villa corrumpant zizania. Ita enim fructum verberum dominici sacerdotis praestabunt, si ea quae natae segete enecare consueverunt radicitus amputent. Cesset ergo tot iudiciis prohibita, & damnata presumptio, nec imitetur summi sacerdotes mulieres meretrices, quae infantes suos praefata voluptate alijs ad nutriendum tribuit, sed ipsi domino suo nutriant, ipsi fructum cum usura reddant, fructuososque manipulos, & cum gloria repentent. Nam si dominus leprolos inter caeteras ouium suarum curas tetigit & mundauit, cur nos eadem agere dedignamur? aut cur nos ipsi quae pastorale officium suscepimus alijs aliquid tradimus? maxime cum dominus Petro praecceptorum nostrorum dixerit: Si diligis me, pasce oues meas, & multa talia & his similia. Nam benedictio quam praedicti corepsi ante suam prohibitionem per manus impositionem dabant, magis nobis videtur vulnus inferre quam salutem, & illi quae pontificatus apicem habebant, quomodo ea quae non habebant, dare poterant? quoniam nihil dante erat quod ipse possit accipere, aut quis hominum licet more humano loquamur dare potest quod non habet, praesertim cum pontifices non erant, ea quae solis pontificibus debent, dare non poterant. Et propterea magis vulnerabant capita quae per manus impositionem tangebant, cum ea quae eis collata non erant per aliquam benedictionem darent. Et ideo quicquid ex supradictis ministerijs pontificalibus presumebant irritum erat, & nihil tactis perficiebant, sed magis iuxta prophetam maledictionem per benedictionem si ratum est dicere conferebant. Quapropter per illam illicitam manus impositionem, ut paulo superius scribimus vulneratum caput illi qui videbant aliquid accepisse, habebant. Et ubi vulnus infixum est, necesse est medicinam adhibere qua infixa sanetur macula, id est, reiterari necesse est, quod legitime actum, aut collatum minime approbat, si perfectum esse debet. Nam quomodo honorem possit retinere qui ab illo accepit, qui potestatem dare legitime non habuit, inuenire non possumus. cum ille qui honorem pontificalis non habuit, pontificalia non potest iura tribuere, nec hoc sibi poterant vindicare, cuius capaces per hoc quod illis obtulerat non fuerit. Huius ergo discussionis curam nobis specialiter vindicantes, ita misericordiam rogamus, ut si qua forsitan his commissa sunt corrigant, ne talia liceat ultra committi, & ne qua excusatio de ignorantia nascatur, quia ut nobis gratulationem facit Ecclesiae status salubri dispositione attributus, vel adornatus, ita non leuius nos in errore contristat quoties aliquid contra instituta Canonum vel Ecclesiasticam disciplinam presumptum, aut commissa cognoscimus, quae si non qua debemus, vigilantia rescemus illos qui nos peccatores esse volunt excusare non possumus, si eius Ecclesiam quae nobis generaliter commissa est in quantum praesentem puram a tam illicitis suppositionibus non custodiamus, quia non aliter vnus grex, & vnus pastor sumus, nisi quae ad modum Apostolus docet id ipsum dicamus omnes, vnus autem perfectus in eodem sensu, & in eadem sapia. Nec aliter veri discipuli domini erimus, nisi radicem amaritudinis sursum germinantem sicut haec ut asseritis modo facit ne nocere valeant ut episcopale ministerium vilescere faciat per eos negligentiam, id est, omnium sacerdotum qui euellere mala, & meliora plantare, sunt ab eo praepositi, vnusquisque pro viribus extirpare festinet, & ipse qui pro suis ouibus est aeterno iudicio neminem redditurus eas fouere & educare decertet. Si domini desideramus esse discipuli ipsius imitemur vestigia, ut de nobis dicatur: Ego sum pastor bonus, & cognosco oues meas, & voco eas nominatim, & cognoscunt me meae, & reliqua. Et iteque monente dominicae vocis imperio quo beatissimus Apostolus Petrus trina repetitione mysticae sanctis imbuit, ut Christi oues qui Christum amat diligenter, & cum magna cura pascant, quoniam ipsius sanctae sedis cui per abundantiam diuinam gratiam praesumus amore & reuerentia coartamur, ut tantae suppositionis quae nulli (ut supra dictum est) fulcitur auctoritate periculum quantum possumus, declinemus, ne beati magistri nostri, & summi Apostoli dilectio qua se amatorum dei esse testatus est, vana inueniat in nobis, quoniam omnis negligenter pascens toties sibi commendatum dominicum gregem conuincit summum non amare pastorem, nec eius se velle discipulum fieri, cuius exemplum negligit imitari, nam gratia profus maior acquirere, si de commissis ouibus lucrum offerat domino sollicitudo pastoris. Nam & beatum Iacob qui pro vxoribus diu seruierat dixisse meminimus, viginti annis fui tecum oues tuae & caprae steriles non fuerunt, arietes gregis tui non comedi, nec captum a bestia ostendi tibi, ego damnatum omne reddebam, & quicquid furto perierat a me exigebas, die nocteque aestu urebar & gelu, fugiebat somnus ab oculis meis. Si ergo laborat, & vigilat qui pascit oues Laban, quanto labore, quantum vigilijs debet intendere qui pascit oues dei? Sed in his ouibus ipse nos instruat, qui per suos dedit ouibus animam, & adiuuet nos ut de his qui nobis commisi sunt, fructum multiplicem ac mensuram superfluentem ad aeterna gaudia reportare concedat, tantumque vos beati Petri Apostolorum principis amor incendant, ut in ouili ipsius, cui omnes creaturae sunt traditae, omnes tamen errantes, & illicita atque prohibita praesumentes sanctis vestigijs summo reintegrare cum desiderio festinetis, qualiter animae pretioso Christi sanguine redemptae eos non pereant deceptae. ¶ Restat enim quod per ostium hi nequaquam subintrarunt, quia non habebant

Epistola Damasi pape

habebant ostium per quod ingrederent, quia ut dictum est, si nec Epi sunt, & plusq̄ presbyte-
ri esse ambiunt p̄ quod ostiū intrabunt. Cum hi t̄m duo ordines in Ecclesia legunt, nec ampli-
us ad pastorale officii aliquod patet ostiū p̄ quod pastor intret. Audite fr̄es non me sed ip̄am
dicentē veritatē. Qui non intrat p̄ ostiū in ouile ouiu, sed ascēdit aliunde, hic fur est & latro, &
reliqua. Cū etiā egregius p̄dicator dicat: Fundamētū em̄ aliud nemo p̄t ponere p̄ter id q̄d po-
sitū est. Cū prædicta duo fundamēta in Ecclesia t̄m inueniant posita, q̄cqd̄ amplius positū in
his inuenit, stare nullatenus poterit, & ideo cum oibus suis fundamētis & actōibus, atq; radici-
bus, vt euellat necesse ē, ita vt amplius pullulare nec germinare valeat. Non ergo generet, & nō
faciat vobis fr̄es toties repetita locutio fastidiū q̄a summa necessitas ē, s̄pius p̄hiberi q̄d toties
à vobis vt cognouimus illicite vsurpat, & qm̄ veritas s̄pius exagitata magis splēdescit vt lu-
mē, & q̄d toties repetēdo admonet, nimis vsurpat. Sup̄ his em̄ multa iā ab antecessoribus n̄ris
dicta sunt, à q̄bus ip̄si sicut nunc à nobis, ita olim ab eis dānata & p̄hibita sunt. Ideo s̄pius re-
petētes oēs monemus vt vitent̄ hm̄ōi, & à talibus se abstineāt, q̄ noluerint vnā cū eis à sacerdo-
tali ministerio, vt rebelles fieri alieni, q̄d ita demū p̄bare poterimus, si tales extirpare, & nō eis
fauere decertaueritis, & ita in postmodū de tali re querela cessabit, q̄a cōtumeliā studio fit, q̄c-
qd̄ interdictū toties vsurpat. Omnia hæc decretalia & cunctoꝝ decessoꝝ n̄oꝝ cōstituta quę
de Ecclesiasticis ordinibus & canonū pmulgata sunt disciplinis, ita vobis & oibus epis ac cun-
ctis ḡn̄aliter sacerdotibus custodiendi debere mandamus, vt si q̄s in illa cōmiserit, veniā sibi dein-
ceps nouerit denegari, quoniā occurreret veritas, si falsitas displiceret, & merito nos q̄ sum-
ma Ecclesię tenere debemus gubernacula causa respicit, si silētio faueamus errori, Dara Calē.
Innij Libio & Theodosio, IIII, CC. consulibus.

Item de sacerdotibus qui de Ecclesiis suis ad alias migrāt Ecclesias.

B Os aut̄ sacerdotes q̄ de Ecclesiis suis ad alias migrauerunt tam diu à cōione nostra habe-
mus alienos, q̄ diu ad eas redierint ciuitates in q̄bus primū sunt constituti, qm̄ si alius alio
transmigrante in locum viuētis ordinatus est, tam diu vacet sacerdotij dignitate q̄ suam
deseruit ciuitatem q̄ diu successor eius quiescat in domino.

Item epistola Damasi r̄ episcoporum qui ad eum

in Romanam urbem ex Italia, & Gallia conuenerunt.

C D Amasus & ceteri Epi Romę congregati dilectissimis fratribus in Illyrico constitu-
tis Epis in d̄no salutē. Credimus sancta fidē vestrā in Apostoloꝝ eruditōe fundatā
hanc tenere, & hanc populis vniuersis exponere, quę videlicet à constitutis patrū
nulla rōne dissentit, p̄ q̄s iustū est ceteros erudiri, sed relatōe Gallicanoꝝ, & venerā
doꝝ fratru quosdā hæresibus fauere cognouimus, q̄d malū nō solū cauere debēt Epi, sed etiā
reluctari contra ea quę gesta sunt imperitia, aut simplicitate quorundā prauis interpretatōibus
deceptoꝝ. Varijs ergo doctrinis nō decet labefactari, sed magis p̄m n̄oꝝ laborare sentētijs.
Auxentiū ergo Mediolanū præcipue in hac causa damnatū esse liquet, vnde iustū est vniuerso
Romanoꝝ orbe doctores legis ea quę legis sunt sapere, & nō fidē doctrinis varijs maculare.
Itaq; dum primū hæreticoꝝ cepisset nequitia pullulare, sicut etiā nunc blasphemia pullulare
patet Arrianoꝝ, tunc patres nostri trecēti decē & octo electi habito tractatu in vrbe Nicæna
hunc muꝝ fortissimū contra arma diabolica statuerūt, & hoc remedio venena mortifera sunt
depulsa, vt p̄r & filius vnius diuinitatis, vnius virtutis, vniusq; magnitudinis debeat credi, vni
usq; eēt̄iæ siue subst̄tiæ simul & sp̄s sanctus. Aliter em̄ sapiētes alienos esse à nostra cōione
iudicauerūt. Quē terminū salutarē adorabilēq; deliberationē corrūpere quidā alijs cogitatōi-
bus, atq; temerare voluerūt, sed in ip̄o principio ab hisip̄is q̄ in Arimino reuocari, aut retra-
ctare cōpellabant, vsq; ad hoc causā correpta est, vt confiterent̄ alia sibi circūuentōe subreptū
aut certē q̄a nō intellexerūt p̄m suā in Nicæna cōstitutā hoc eē cōtrariū, neq; em̄ præiudi-
cium aliquod fieri potuit, p̄ numeꝝ Arimino congregatū, q̄ constat neq; Romanū ep̄m cu-
ius ante omnia decebat eos expectare decretū, neq; Vincentiū qui tantis annis episcopatum
inviolabiliter custodiuit, neq; alios talibus p̄buisse cōsensum, maxime dum (sicuti p̄diximus)
isti ip̄si qui p̄ conuētionē declinasse videbant, ip̄si denuo vtētes meliori consilio hæc sibi displi-
cere testati sunt. Perspicit itaq; vestra salubritas hæc solam fidē quę Nicæna Apostoloꝝ autho-
ritate fundata est esse p̄petua firmitate seruandā, & simul oriētales hoc facere nobiscū q̄ se Ca-
tholicos eē cognoscunt occidētales etiā gloriari. Credimus aut̄ languētes in isto conamine nō
tarde à nostra separādos eē cōione, & ab eis episcopatus nomē auferri, quatenus populi eoz
liberati errore respirēt. Nullo em̄ modo à deceptōe poterūt corrigere populū, qui deceptōis
laqueo detinent. Concordet etiam cū oibus dei sacerdotibus etiam charitatis vestrę sentētia
in qua vos fixos ac firmos existere iudicauimus. Si ergo nos vobiscū recte credere debemus,
vestrę

Vestra nos charitatis literis laetificate reciprocis. Valete fratres charissimi, Data, XVII. Cal., Nouembris, Siritio & Ardabura, IIII. CC. consulibus.

¶ Item Epistola Damasi ad Episcopos Italiae.

Vniuersis Episcopis per Italiae puincias constitutis Damasus Episcopus in domino salutem. Optaue ram dilectissimi pro nostri charitate collegij omnes domini sacerdotes sicut in primitiua fu it Ecclesia, vni esse cor, & animam vnam, atque in vna deuotione persistere, nec quem sacerdotum gratia, aut formidine secularium deprauari, aut a via veritatis quoquo modo absc dere. Sed quia multa quae corrigi possunt, proueniunt, exuperat culpas delinquentium misericor dia dei, atque ideo suspendit vltio, ut possit locum habere correctio. Relatum est enim ad sedem Aplica vos accusatores fratrum per scripta suscipere absque legitimo accusatore. Quod deinceps in omni or be terrarum fieri Aplica autoritate prohibemus, & quod nup factum est absque vlla retardatione corri gere rogamus, nec vni prius per scripta eorum qui accusant causam discutere, nisi per quae relaxati in si tutos vocati Canonice ad synodum veniant, & prius per partem agnoscat veraciter, & intelligat que ei obijciunt. Quod bene & per sapientiam Salomonis dicit. Antequam scruteris ne reprehendas, intellige prius, & tunc increpa, antequam audieris, ne irasceas. Et licet aptissima sit contrariorum reprehensio, ve runtum oportet his qui elati sunt ad eorum examinationem ordinem seruari ab his qui secundum deum per scrutari deputati sunt, quatenus ita cum operatione cooperari inueniamus, & confessorum deum qui dicit: Vbi duo sunt vel tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum. Nam & dominus noster Iesus Christus Iudam furum esse sciebat, sed quoniam non esset presentia accusatus, ideo non est eiec tus. Nec vos villo modo agere oportet, quod ille noluit facere, leges enim seculi accusatores presentes exigit, & non per scripta absentes. Vnde Canonica prius constituta non semel, sed saepissime clamant, nec accusatio nes, nec testimonia vlla per scripta posse perferri, nec de alijs negotijs quicumque testimoniū dicant, nisi de his quae sub presentia eorum esse noscunt. Sicut & qui alium accusare elegerit, prius per se & non per alium accuset, scriptum videlicet praemissa, neque vllus vni iudicet, antequam legitimos accusato res prius habeat, locumque defendendi accipiat ad ablucenda crimina. Curandum quoque est, ne ita quae subrepat, faciatque citius quod non licet. Omnipotens deus haec vos & cuncta diuina mandata & Aplica praeccepta custodientes in cunctis actibus vestris caelestis brachij extensione protegat, atque ad cele stis remunerationem patriae cum multiplici animarum fructu perducatur. Amen. Data, III. idus Aprilis Siritio & Ardabura, IIII. CC. consulibus.

Incipiunt decreta Siritij pape.

- De Arrianis Catholicis non baptizandis 1 peruenire. 8
¶ Ut praeter Pascha, & Penthecoste baptis mus non celebretur 2 ¶ De his qui grandaeui ad sacram militiam con uertuntur 9
¶ De apostatis ab Ecclesia separandis 3 ¶ De clericis qui ad secundas nuptias transeunt ut deponantur 10
¶ Non liceat alterius sponfam in matrimoni um sociari 4 ¶ De feminis quae cum Clericis debeant habitare 11
¶ De his qui acceptam penitentiam minime seruauerunt 5 ¶ De monachorum promotione ad clerum 12
¶ De monachis & virginibus propositum non seruantibus 6 ¶ De clericis ut penitentiam per impositionem manus sacerdotum accipiant 13
¶ De ministris incontinentibus 7 ¶ De poenitentibus & bigamis seu viduarum maritis, ut non permittantur ad clericatus ordinem admitti. 14
¶ Quales debeant ad Clericatus officium

Incipit epistola Siritij pape ad Cumerium Tarraconensem Episcopum.

SIRITIVS Cumerio Tarraconensi Episcopo salutem, directa ad decessorem nostrum sancte recordationis Damasum fraternitatis tuae relatio iam me in sede ipsius constitutum, quae sic dominus ordinauit inuenit. Quae cum in conueto fratrum sollicitus egeremus tanta inuenimus quam reprehensioe & correctioe sunt dignae, quanta optaremus laudanda cognoscere. Et quae necesse nos erat in eius labores curasque succedere cui per dei gratiam successimus in honore, factum ut oportebat primitus meae punctionis indicio ad singula prout dominus aspirare dignatus est consultationi tuae responsum competens non negamus, quae officij nostri consideratione non est nobis dissimulare, non est tacere libertas, quibus maior cunctis Christianae religionis zelus incubit. Portamus onera omnium qui grauant, quinimodo haec portat in nobis. Beatus apostolus Petrus qui nos in omnibus (ut confidimus) administrationis protegit & tuetur haec redes.

¶ Capitulum Primum.

¶ Prima